

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertio Omnium Articvlorvm M. Lvtheri, Per Bvllam Leonis X. Novissimam Damnatorvm

Luther, Martin

[Basel], 1521

VD16 L 3876

Sextvs. Contritio, quae paratur per discussionem, collectionem & detestationem peccatorum, qua quis recogitat annos suos in amaritudine animae suae, po[n]derando peccatorum grauitatem, multitudinem, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-33308

ARTICVLORVM DAMNATORVM

Nota.

dio, nundinas facerēt. Vellem magis ut disciplina, castigatio, uisitatio, correptio, aut alio quoquam scripturę sanctę uocabulo nominaretur, quo significaretur non esse remissibile, sicut reuera remissibilis non est, disciplinā domini, multo minus uēdibilis & cauponabilis aliqñ crederetur, sicut hodie uidemus fieri, cōficta ista noua satisfactione, qua plenarie remittitur; cum talis (ut dixi) esse non possit, nedum poenitentię tertia pars censerī debeat. Vnde in sermone meo uernaculo insigniter adieci, non esse istas tres partes poenitentię, ut ipsi morem habent de eis loqui, semper enim uolui exceptam disciplinam domini, quam esse negaui ab ullo remissibilem, sed tantum imponibilem, ideo aliam necessario fore & nusquam descriptam, quam illi satisfactionem docent, tota in manu Papę positam, etiam inuita iusticia diuina.

Disciplina
dñi irremissi-
bilis ab ho-
mine.

SEXTVS.

Contritio, quę paratur per discussionem, collectionem & detestationem peccatorum, qua quis recogitat annos suos in amaritudine animę suę, ponderando peccatorum grauitatem, multitudinem, foeditatem, amissionē æternę beatitudinis & acquisitionem æternę damnationis: Hęc contritio facit hypocritam, immo magis peccatorem.

Quamuis hanc conclusionem etiam Cassianus doceat, & sensus communis omniū ita in se experiatur, ut superfluum sit probari eam, tamen ut obstruatur os loquētiū iniqua, scripturas dei consulamus.

nota
In charitate
dei, fiat cōtri-
tio uera.

Primum hoc nemo negabit, Contritionem quantum libet magnam, nisi fiat amore iusticię, & (ut ipsimet dicunt) in charitate dei, non est uera, sed simulata; Omnia enim

MAR. LVTHERI ASSERTIO

enim quæ extra charitatē sūt, nihil nisi uana & falsa sunt, (ut, 1. Corint. h. xij. docet Paulus), quia non fiunt ex toto corde, quod autem ex corde non fit, iam hypocrisis est. Sicut dicit Christus Matthæi. xv. Cor eorum longe est a me. At contritio per peccatorum collectionem parata, sine amore dei & iusticiæ, hoc est, sine corde conterit, de hac enim locutus sum, quare necessario sequitur, ut fiat hypocritam, qui nec uolenter nec amanter conteritur in corde suo. Ego enim hypocritam aliter diffinire non possum, quam eum qui id quod facit, non ex animo & sincero corde facit. Animum autem talem & cor, non dat natura, nec collectio peccatorum, sed sola charitas spiritus.

Hypocrisis.

Hypocritæ diffinitio.

Quod si dixerint se loqui de contritione in charitate facta, iam articulus nihil ad me. Non enim unquam sic docui, immo quia ut meum damnant, de contritione naturali & impia extra fidem, loqui eos oportet, quam esse hypocrisis, satis iam ex dictis constate puto. Aut opinantur hic forte, mediā & neutralem suam Theologiam, quæ illa collectio licet extra charitatem facta sit, non tamen sit ficta, quia præparat ad gratiā proxime, dum facit homo quod est in se. Verum, de ista impietate inferius suo loco. Ego enim peccatum assero quicquid ante gratiā sit in homine, tantum abest ut præparet ad gratiā.

Peccatū est quicquid sit in hoīe ante gratiā.

Secundo, de altera parte, quod ea contritio faciat magis peccatorem, latius dicendum, quo & prior pars maxime nititur. Hic Apostolū inuoco, qui dicit Ro. v. per legem abundare peccatū. & Gal. iij. Per legem augeri transgressiones. Et, 1. Corinth. xv. Virtus peccati, lex. Quibus uerbis prorsus neutralem illam Theologiam euacuat, quæ inter odium & gratificatē amorem, mediū fingit naturalem amorem.

Contra neutralem Theologiam.

ARTICVLORVM DAMNATORVM

amorem legis, qui contritionem istam paret. Si enim hic amor fiat & per ipsum non augetur peccatum, mendax est Paulus, qui generali sententia dicit, legem esse auerticem & uirtutem peccati, ita, ut e solo Christo pendeat uictoria eius. Ergo faciat quicquid potest natura ante gratiam, auget peccatum, quia non potest non odisse legem; At hoc odium est peccatum, immo augmentum peccati, cum non solum peccet contra legem, sed odiat non licere peccare, prohibente, scilicet, lege; Ita fit, ut irritante lege, & concupiscentia & peccatum magis placeat, & lex magis ac magis displiceat, cum ergo collectio peccatorum extra gratiam, non nisi legem sibi praestituat, ad quam peccata sua confert, impossibile est (licet metu poenae uel spe premij fortiter contra simulet) ut non magis odiat legem quam peccata, & magis diligat peccata quam iusticiam legis.

Natura auget peccatū.

Magis legē odit q̄ peccatū.

Et quid faciat impius extra gratiam, cum superius articulo primo docuerimus, quanto sudore iusti & sancti uiri condelectentur legi dei, & resistent legi membrorum repugnantis & captiuantis? Si illi coguntur, non modo odisse, sed & repugnare legi dei & captiuari, quid facient impij, in quibus ista pugna spiritus nondum est? Quid faciat caro ubi spiritus non est? praesente spiritu pugnat contra legem dei, & tu dicis, q̄ absente spiritu pugnat p̄ legem dei. Caro concupiscit aduersus spiritum, & spiritus aduersus carnem; & tu docebis solam carnem, nullo repugnante spiritu, facturam pro spiritu. Quid potest insanius dici & fingi? Mala cupiditati tribuitur, ut faciat opus contra quod ipsa eadem summis uiribus pugnat, dum praesens est bona cupiditas. Credo haec factura fidem, per legem non nisi augeri peccatum, id est, odio haberi iusticiam, & amari peccatum, idq̄ toto potdere & summis uiribus, ubi natura sola fuerit extra gratiam, cum in gratia summis uiribus pugnet con-

Error mani festus scholarum.

gnet contra legem; Simul credo pateat, nō modo hypocrisiā, sed & magis peccatorem fieri, collectorem illum contritionis ex peccatorum & legis intuitu.

Quin eat quisq; incor suum, & non mentiatur sibiipsi, respondeatq; mihi, An non cor suū ita inueniat, ut mallet nullā legem esse: an non odiat pœnam peccatorum esse: an non sentiat sibi placere uoluptatē, gloriam, opes, scientias: &c. Quis est qui his non afficiatur: At affectus nōne uellet non esse prohibita: Quod si quis simulet se nō multum ista curare, fateatur saltem ex parte illis affici: Si nō fatetur, non credo ei prorsus, cum oēs sancti id querantur de seipsis, & has repugnantes legis membrorū assidue accusent. Quid ergo, cōtra propriū sensum & uitalem pulsum experientia, fingimus amorē naturalem legis, & odiū peccati, quo prœparetur homo ad gratiā, cum ista sint non in corde nata, sed natātia sicut spuma & per uim extorta, sub quibus alitur eo fœdius & maius odium legis, quo fortius simulat odiū peccati. Horū certe impiorū est illa uiolenta consciētta, quā Paulus cauterisatā uocat, ad Timoth. 1.

Experientia
piorū attestatur.

Cauterisata
conscientia.

Vnde ergo sentio & doceo perniciosum esse genus docendi, quo, intuitu pœnarū, premiorum, peccatorū, docentur pœnitere. His em̄ doctrinis coercentur quidem ab opere, & cauterisatā uiolentamq; formant sibi conscientia seu bonū propositum, & maiore malo occultū illū affectū cōtempnæ legis & amati peccati, nuncq; intelligūt, nec obseruant, immo ijs studijs occultant, contenti satisfacisse istis impijs dogmatibus operum, quibus tamen si libere loqui concedas, statim dicent, se non ex animo pœnitere, & nisi lex infernusq; esset, toto impetu malle explere mala sua, p̄sertim tentati. Quanto ergo rectius sane docerētur, istum affectum capitalem, pessimū, occultum, agnoscere, & donec ab amore legis inciperent pœnitere, sese hypocritas esse

Nota

Ee se sci

ARTICVLORVM DAMNATORVM

se scirent, & nihil de hypocrisis tali præsumerent, immo super ea magis quàm super peccatis, quorum intuitu fictum istud dolorem coegerunt, dolerent.

Indurati se/
cuius urgeant
ad poenitentiam
quàm prius.

Indurati quomodo coguntur

Admitto sane, crassos illos & induratos impios, qui non dum conscientias habent, terroribus illis, sicut seruos indomitos, urgeri ad poenitentiam, sicut Magistratus gladio coercent sceleratos. Sed ubi conscientia sunt, ibi certe instituenda sunt, ut a Christo primùm incipiatur, & in misericordiam eius credentes vitam mutent. Tum enim primùm poenitentia vera incipit quoniam ex amore fluit, sicut & ipsi dicunt. Tunc non amore commodi, nec timore poenae, sed affectu solius iustitiae peccata colligunt & ponderabunt, ut haec fufius in sermone de poenitentia dixi. Quoniam enim de poenitentia docemus, eam docere debemus, qua fiant Christiani ex corde poenitentes, quod non facimus nisi fide doceamus omnium primo eos qui peccata sua sentiunt, ne praeventa stulta operum opinione incipiant salutem a seipsis operantibus & currentibus, & non a misereunte deo. Aliud enim est genus docendi induratos illos, ferreas ceruices & areas frontes, ab externis saltem peccatis coercere, etiam si corde inuito, & coerceri odiente, peiores in semet ipsis fiant, minus tamen nocebunt alijs.

Poenitentia
quomodo docenda.

Notatu dignum.

SEPTIMVS.

Verissimū est enim prouerbiū, & omni doctrina de Contritionibus hucusque data, praestantius, quo dicitur, Optima poenitentia noua uita.

Prouerbia
hominum
uerissima.

In omnibus hominum uerbis, nihil uerius est comibus prouerbis, adeo ut & scriptura sancta saepius prouerbia tanquam uerissima citet. Quocirca mirum quid illis acciderit, ut contra omnium sensum & sententiam audeant damnare, & mea non sit ista sententia, unde & defendendam eam relinquo omnibus. Ego autem defendo quod addidi, quo ostendi, id prouerbij